

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4\(40\)-267-278](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-267-278)

УДК 336.77(477)

JEL Classification: G21

Ірина Володимирівна Садчикова

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: aspirant_chstu@stu.cn.ua. ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5144-1306>

ResearcherID: F-4936-2014. Scopus: 57210807736

Мирослав Володимирович Євсієнко

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: mirius@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-8782-0414>

ІНФРАСТРУКТУРНІ ПЕРЕДУМОВИ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

У статті висвітлено тлумачення поняття «інфраструктура кредитної системи» вітчизняними науковцями та подане авторське визначення представленого терміна. Визначено складові елементи інфраструктури кредитної системи, а саме: банківська система, що представлена центральним елементом, який включає центральний банк (НБУ) та комерційні банки; небанківські фінансово-кредитні установи; цифрові платіжні системи; інформаційні системи; нормативно-правова база кредитного забезпечення; інститути інфраструктури кредитного ринку. Представлені основні функції інфраструктурного розвитку кредитної системи, а саме: управління кредитними ризиками, забезпечення стабільності кредитної системи, захист прав споживачів кредитних послуг. Графічно представлено ключові аспекти інфраструктурних передумов. Деталізовано елементи ключових аспектів інфраструктурних передумов, такі як: правова та регуляторна інфраструктура; інформаційна інфраструктура; технологічна інфраструктура; інституційна інфраструктура. Досліджені особливості формування FinTech-інновацій інфраструктурної складової кредитної системи, які включають у себе: відкритість кредитних операцій; підвищення ефективності автоматизації процесів та використання нових цифрових технологій; стійкість інфраструктурних FinTech-інновацій для цифровізації фінансово-кредитних технологій та проведених кредитних операцій; інтеграція у глобальну світову кредитну економічну систему. Розглянуто позитивний вплив інфраструктурних факторів сталого розвитку кредитної системи, а саме: зниження ризиків кредитування; підвищення привабливості інвестиційного клімату в державі; спрощення доступу до фінансово-кредитних послуг. Дано авторське визначення категорії «інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи України». Графічно зображена схема інфраструктурних факторів впливу сталого розвитку кредитної системи України, які включають у себе такі складові: стабільність економічних умов; податкова та регуляторна політика; підтримка розвитку малого та середнього бізнесу; адекватна політична підтримка та політична стабільність.

Ключові слова: кредит; кредитна система; інфраструктура; банківський нагляд; фінансово-кредитні відносини; інновації; технології; стійкий розвиток; кредитний ринок.

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 19.

Постановка проблеми. Інноваційно розвинена, сучасна та стабільна кредитна система України є потужним каталізатором стійкого економічного розвитку держави. Кредитна система України забезпечує бізнес-структури та громадян, необхідними фінансово-кредитними ресурсами для інвестицій, розширення виробництва та створення нових робочих місць. Ефективна кредитна система стимулює розвиток інновацій, оскільки підприємства мають

можливість залучати додаткові дешеві фінансові інвестиційні кошти для реалізації нових ідей та технологій. Інфраструктурні передумови, які гарантуватимуть стійкий розвиток кредитній системі України, є стратегічно орієнтованим аспектом та включають у себе низку взаємопов'язаних системних елементів, таких як: інноваційна фінансова інфраструктура, техніко-технічна інфраструктура, фінансово-цифрова інфраструктура, стабільність законодавства, що регулює кредитні відносини та захист прав кредиторів і позичальників, рівень розвитку інформаційних систем у банках та інших фінансових установах, наявність безпечних та ефективних каналів електронних платежів і цифрову грамотність населення та бізнесу. Проте недостатньо розкритими залишаються питання, щодо аналізу наявних проблем та перешкод, для розвитку кредитної системи України та її інфраструктурного забезпечення. Не повністю визначеними залишаються питання оцінки впливу різних інфраструктурних факторів на стабільність та ефективність сталого розвитку кредитної системи України. Таким чином, можемо стверджувати, що вибрана тема дослідження є надзвичайно актуальним питанням, яке безпосередньо впливає на економічне зростання країни та забезпечує її економічну безпеку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні положення та практичні аспекти інфраструктурних передумов сталого розвитку кредитної системи України досліджувалися багатьма вітчизняними й закордонними науковцями, зокрема: Н. С. Ніколенко, О. А. Кулініч, Л. І. Федоришина, К. Р. Кучер, Д. І. Лиштван, А. В. Буряк, В. О. Максимкін, Т. О. Пушкар, З. М. Тітенко, В. А. Пасічний, Ю. В. Біляк, Д. В. Сумар, І. Паррадо, К. Неанідіс, Н. Бассо, О. Госалес, М. Юргаліс та інші. У наукових працях перерахованих учених розглянуто проблемні питання щодо розвитку кредитної системи України в контексті глобальних економічних трансформацій та викликів. Проте недостатньо розкритими залишаються питання теоретичного обґрунтування інфраструктурного забезпечення ефективного функціонування фінансово-кредитного сектору. Нечітко визначена роль інфраструктурного забезпечення передумов сталого розвитку кредитного сектору в інтеграційних системних викликах з погляду впливу глобальних фінансових потоків та впровадження новітніх цифрових інноваційних фінансово-кредитних технологій.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Інфраструктурне забезпечення сталого розвитку кредитної системи України постає перед багатьма проблем, оскільки велика кількість фінансово-кредитних операцій усе ще виконуються вручну, не є автоматизованими, що призводить до помилок, спричинених людським фактором, та значно уповільнює обслуговування і веде до непропорційного збільшення витрат. Велика кількість кредитних структур в Україні, що впровадили онлайн-банкінг та цифрові мобільні додатки, не призвели до повної автоматизації багатьох процесів, пов'язаних із кре-

дитуванням, таких як скоринг, оцінка кредитного забезпечення, усе ще залишається не автоматизованим.. Відсутність єдиних стандартів та інтеграційних рішень щодо розвитку інфраструктури кредитного ринку призводить до складнощів у взаємодії між різними кредитними системами, різних фінансово-кредитних установ, що ускладнює обмін даними та надання комплексних кредитних послуг. Велика частина нормативно-правової бази, що регулює діяльність кредитних установ в Україні, була розроблена ще за радянських часів і не відповідає сучасним глобальним кредитним викликам. У сільській місцевості, прифронтових регіонах, доступ до кредитних ритейл-точок та POS-терміналів суворо обмежений або взагалі зупинені будь-які кредитні відносини, що негативно впливає на інфраструктурне забезпечення кредитного процесу. Перераховані проблемні аспекти та дискусійні питання є недостатньо вирішеними, потребують ширшого теоретичного аналізу й обґрунтування.

Мета статті. Метою цієї статті є дослідження теоретичних положень інфраструктурних передумов сталого розвитку кредитної системи України.

Виклад основного матеріалу. Проблема вирішення питання про інфраструктурні передумови сталого розвитку кредитної системи України є надзвичайно актуальною, особливо в контексті сучасних економічних викликів та прагнення до європейської інтеграції в сучасні цифрові фінансово-кредитні ринки. Інфраструктура кредитної системи в цьому випадку розуміється не лише як фізична мережа (будівлі, технічне та мережеве обладнання), але і як сукупність систем, процесів та інституцій, які забезпечують функціонування кредитної системи на високому рівні. Розглянемо детальніше тлумачення поняття «інфраструктура кредитної системи» вітчизняними науковцями, результати занесемо в таблицю 1.

Таблиця 1

Тлумачення науковцями поняття «інфраструктура кредитної системи»

Автор	Тлумачення терміна
1	2
В. Д Опарін, В. М. Федосов	складний системний процес, який включає в себе такі інфраструктурні елементи як: інституційна складова, інформаційна складова, законодавча складова, соціальна складова.
М. Н. Олексієнко	чітко визначена законодавчими актами мережа учасників кредитних ринків та відповідних інститутів, які виступають сполучною ланкою між кредиторами і позичальниками
Н. В. Іванова	сукупність управлінських, інституційних та обслуговуючих складових вітчизняного кредитного ринку
В. С. Ольшанський	сукупність елементів непрямого кредитування, представлених фінансово-кредитними посередниками, банками та небанківськими фінансово-кредитними установами, а також сукупність елементів прямого кредитування, представлені уповноваженими фінансовими-кредитними установами

Закінчення таблиці 1

1	2
І. В. Садчикова	це складна динамічна, багатоаспектна відкрита система, яка забезпечує функціонування різних фінансово-кредитних установ в процесі здійснення кредитної діяльності шляхом взаємодії його суб'єктів (кредиторів та позичальників) на основі купівлі-продажу кредитних послуг та впливає на розвиток всього кредитного ринку
О. В. Богуславський	сукупність окремих складових елементів кредитної системи, яким притаманні специфічні ознаки функціонування і розвитку
І. М. Бойчик	сукупність чітко сформованих інфраструктурних об'єктів та інших системних елементів, що напряду впливають на розвиток кредитної системи

Джерело: структуровано автором на основі [1; 2; 6; 11; 15; 16; 18].

Як видно з табл. 1, тлумачення поняття інфраструктура кредитної системи вітчизняними науковцями є досить різноманітним і абстрактним, тому пропонуємо авторське визначення цього поняття, а саме: інфраструктура кредитної системи – це сукупність установ, механізмів та правил, що забезпечують ефективне функціонування вітчизняної кредитної системи та створюють умови для надання кредитних послуг, управління ризиками та забезпечення стабільності фінансово-кредитної системи держави. Складовими елементами інфраструктури кредитної системи виступають:

– банківська система, що представлена центральним елементом, який включає центральний банк (НБУ) та комерційні банки, НБУ встановлює правила кредитної політики, регулює діяльність банків та забезпечує ліквідність системи; комерційні банки надають кредити та інші види кредитних зобов'язань [4];

– небанківські фінансово-кредитні установи, до них належать кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, вони доповнюють банківську систему, надаючи спеціалізовані кредитні послуги [3];

– цифрові платіжні системи, представлені сукупністю інструментів та процедур, які забезпечують переказ коштів між різними учасниками кредитних відносин;

– інформаційні системи, представлені специфічним вузьконаправленим фінансово-кредитним програмним забезпеченням та хмарними базами даних, які використовуються для обробки кредитної інформації, управління ризиками та забезпечення прозорості кредитної системи;

– нормативно-правова база кредитного забезпечення, представлена сукупністю законів, нормативних актів та стандартів, які регулюють діяльність учасників кредитної системи та захищають інтереси споживачів кредитних послуг;

– інститути інфраструктури кредитного ринку, представлені рейтинговими агентствами та іншими установами з оцінки кредитного навантаження, які забезпечують інформаційний супровід кредитних справ і доступ до них всіх учасників кредитної системи, для виваженого та неупередженого аналізу кредитних історій позичальників [13].

Інфраструктура кредитної системи держави, забезпечує необхідні інструменти та механізми для оцінки кредитоспроможності позичальників, оформлення кредитних договорів та моніторингу виконання зобов'язань, базуючись на встановлених функціях, таких як [9]:

– управління кредитними ризиками, представлена інфраструктура допомагає кредитним установам ідентифікувати, оцінювати та управляти ризиками, пов'язаними з кредитуванням;

– забезпечення стабільності кредитної системи, представлена інфраструктура сприяє довірі до функціонування кредитної системи, запобігає виникненню фінансових криз та забезпечує безперебійне функціонування економіки;

– захист прав споживачів кредитних послуг, представлена інфраструктура забезпечує прозорість умов надання кредитів, захищає споживачів від шахрайства та недобросовісної конкуренції.

Виходячи із вищенаведеного, зазначимо, що інфраструктурні передумови розвитку кредитної системи є важливим фактором для сталого економічного зростання, який включає в себе специфічні ключові аспекти інфраструктурних передумов, що представлені на рис. 1.

На рис. 1, ми бачимо складові ключових аспектів інфраструктурних передумов.

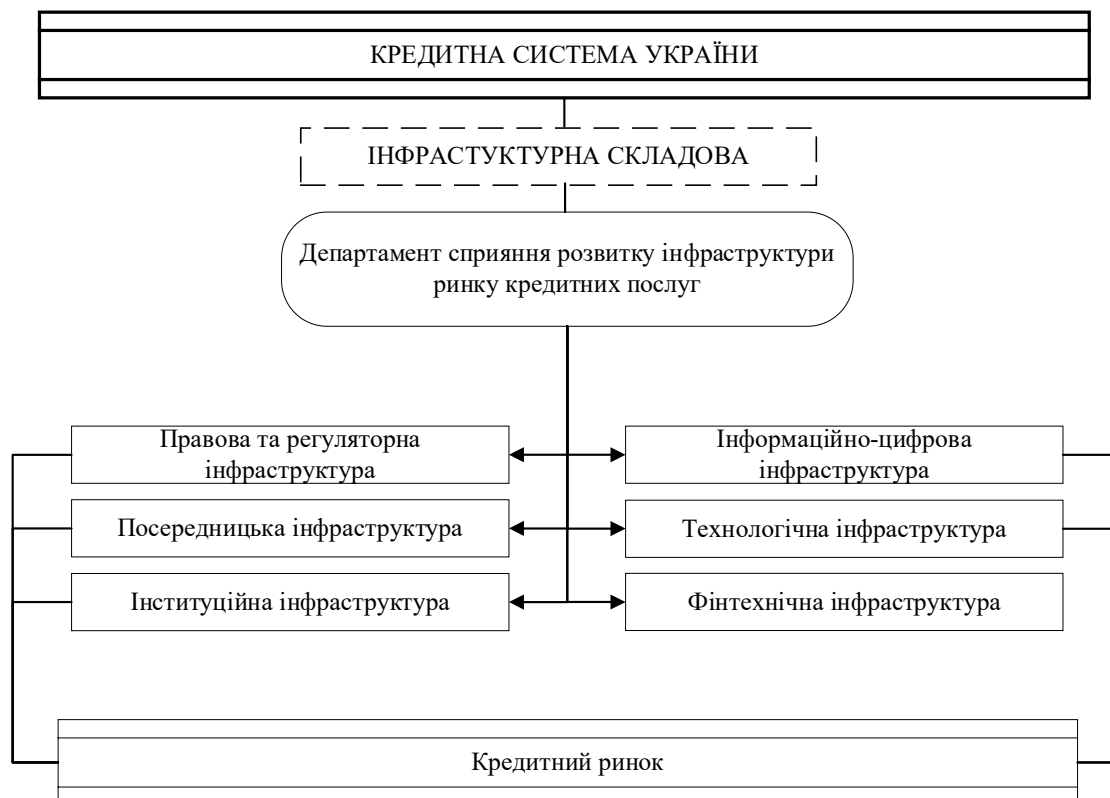

Рис. 1. Ключові аспекти інфраструктурних передумов

Джерело: згруповано автором на основі [5; 17].

Розглянемо детальніше основні складові елементи:

1. Правова та регуляторна інфраструктура:

- стабільне законодавство, що регулює кредитні відносини, захищає права кредиторів та позичальників, забезпечує прозорість кредитних операцій;
- ефективний кредитний нагляд, який здійснює Національний банк України, спрямований на забезпечення кредитної стабільності, запобігання кризам та захист інтересів споживачів;
- боротьба з корупцією та створення умов для чесного бізнесу, зменшення тіньової економіки та підвищення довіри до кредитної системи.

2. Інформаційна інфраструктура:

- розвиток кредитних реєстрів, шляхом збору та обробки інформації про кредитну історію позичальників для оцінки ризиків та прийняття обґрунтованих кредитних рішень;
- електронно-цифрова ідентифікація позичальників – спрощення процедур отримання кредитів за допомогою електронно-цифрових підписів та інших цифрових фінансово-кредитних інструментів;
- цифровізація кредитних послуг, відображає розробку та впровадження онлайн-банкінгу, мобільних додатків, інтернет-платежів для підвищення доступності кредитних послуг [12].

3. Технологічна інфраструктура:

- сучасні кредитні системи, включають у себе впровадження новітніх технологій для обробки кредитних транзакцій, управління ризиками та забезпечення безпеки даних при обробці кредитних заявок;
- інтернет-з'єднання – надання високошвидкісного доступу до Інтернету для забезпечення безперебійної роботи фінансово-кредитних систем та онлайн-сервісів;
- кібербезпека кредитних операцій, полягає в організації захисту кредитної системи від кібератак та інших загроз інформаційної безпеки.

4. Інституційна інфраструктура:

- розвиток позицій кредитного ринку, шляхом створення умов для залучення додаткових вільних джерел коштів і подальшого їх залучення в нові цифрові кредитні програми;
- підтримка малого та середнього бізнесу, через розробку спеціальних кредитних програм, спрощення доступу до фінансування для підприємців [8; 14];
- співпраця з міжнародними кредитними інституціями, шляхом залучення досвіду та фінансової підтримки для розвитку кредитної системи.

Інфраструктура вітчизняної кредитної системи демонструє значний потенціал у розвитку цифрових кредитних фінансових технологій (FinTech). Попри численні виклики, зокрема й пов'язані з війною, інновації у кредитному секторі продовжують активно розвиватися. FinTech-інновації інфраструктурної складової включають у себе:

– відкритість кредитних операцій – FinTech-інфраструктура робить кредитні послуги доступнішими для широкого кола споживачів, особливо для тих, хто раніше не мав доступу до цифрових фінансово-кредитних послуг;

– підвищення ефективності полягає в автоматизації процесів та використанні нових цифрових технологій, що дозволяють знизити витрати та підвищити швидкість обробки кредитних транзакцій;

– стійкість інфраструктурних FinTech-інновацій, полягає в тому, що цифрові фінансово-кредитні технології допомагають створити більш стійку кредитну систему, здатну протистояти різним викликам та загрозам, включаючи економічні кризи та військові дії;

– інтеграція у глобальну світову кредитну економічну систему, що підносить на новий рівень розвиток FinTech-інновацій у кредитній сфері та сприяє інтеграції України в глобальну економічну фінансово-кредитну систему.

Розуміння взаємозв'язку між інфраструктурою та кредитуванням є ключовим для ефективного розвитку економіки будь-якої країни. Інфраструктурні передумови сталого розвитку кредитної системи України складаються з певних факторів інфраструктурного впливу, що безпосередньо взаємодіють із кредитною системою та її учасниками для забезпечення безперебійних та ефективних взаємовідносин. Інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи України представлені сукупністю політичних, економічних, фінансових, податкових, технологічних, фінтех-систем і мереж, що забезпечують функціонування ефективного та прозорого кредитного ринку й мають значний вплив на доступність кредитних продуктів та їх умови кредитування. Розглянемо позитивний вплив інфраструктурних факторів сталого розвитку кредитної системи на кредитування загалом:

1. Зниження ризиків кредитування:

– логістика, представлена розвиненою транспортною інфраструктурою (дороги, залізниці, порти), що безпосередньо сприяє ефективній доставці товарів, знижуючи ризики невиконання зобов'язань за кредитами для підприємств, що займаються виробництвом та торгівлею;

– комунікації, які включають сучасні телекомунікаційні мережі, що дозволяють автоматизувати процеси кредитування, забезпечуючи прозорість та оперативність;

– енергетика, забезпечує стабільне енергопостачання та знижує витрати підприємств, підвищуючи їхню платоспроможність по відкритих кредитних лініях.

2. Підвищення привабливості інвестицій:

– інвестиційний клімат, який створює сприятливі умови для інвестування, що приваблює як місцевих, так і іноземних кредиторів;

– зростання економіки, через прямі інвестиції в інфраструктуру, стимулюють економічне зростання, що, в свою чергу, збільшує попит на кредитування.

3. Спрощення доступу до фінансово-кредитних послуг:

– ритейл-точки, POS-точки представлені розгалуженою мережею кредитних відділень та точок самообслуговування або універсальних банкоматів на прийом/видачу коштів, забезпечує зручний доступ до кредитних послуг у віддаленому режимі;

– фінтех-сервіси, супроводжують розвиток цифрових фінтех-технологій, що дозволяє надавати кредитні послуги онлайн, розширюючи доступ до кредитування фізичних та юридичних осіб [10].

Таким чином, можемо визначити, що інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи України – це сукупність політичних та економічних внутрішньосистемних структур, які створюють певні умови (базис) для функціонування учасників кредитних відносин. Розглянемо їхню структуру, подану на рис. 2.

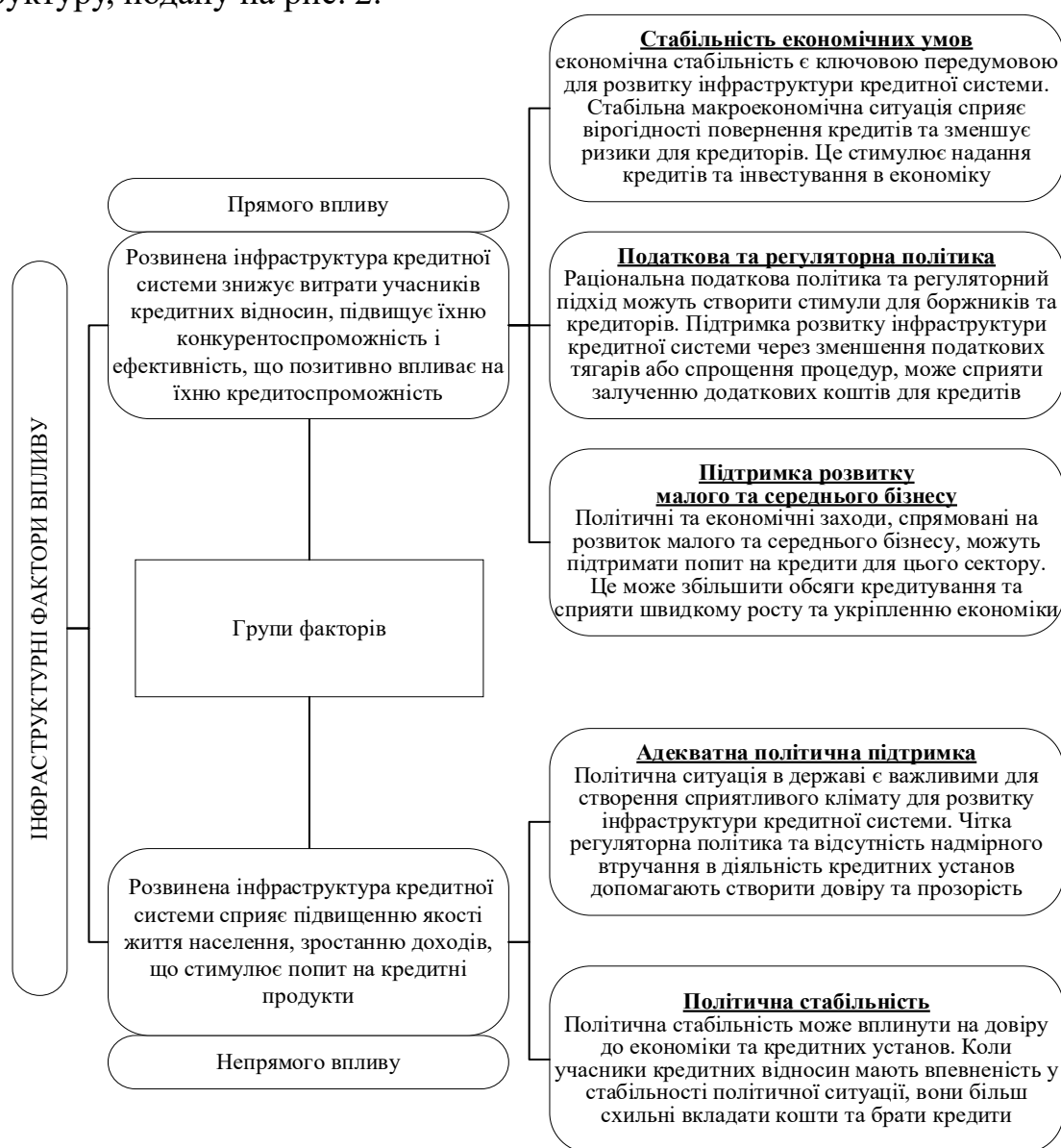

Рис. 2. Інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи України

Джерело: згруповано автором на основі [7; 19].

Наведені на рис. 2 політичні та економічні інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи України, мають вагомий вплив на розвиток кредитування та визначають стабільність і здатність ринку кредитування в Україні, залучати інвестиції для надання ширших кредитних програм. При належному врахуванні інфраструктурні фактори впливу сталого розвитку кредитної системи, можуть сприяти створенню стабільної та зростаючої кредитної системи, яка підтримує високі темпи зростання економіки та покращення життєвого рівня підприємств та населення.

Висновки і пропозиції. Стабільний розвиток кредитної системи України вимагає комплексного підходу, який включає в себе розвиток інфраструктурних передумов. Інвестиції в інформаційні технології, розвиток платіжної інфраструктури, вдосконалення регуляторного середовища, підвищення кваліфікації персоналу та зміцнення інституційної спроможності є ключовими факторами, які сприяють стабільності та ефективності фінансово-кредитного сектору України. Проте такі кроки неможливо реалізувати без розробки та реалізації державної стратегії розвитку кредитної системи, а саме – створення програм розвитку кредитного сектору та визначення пріоритетних напрямів інвестицій. Описані процеси сприятимуть створенню сприятливого середовища для інфраструктурного розвитку фінансово-кредитних цифрових технологій та підтримці стартапів на кредитному ринку. Активне співробітництво з міжнародними фінансово-кредитними інституціями та обмін досвідом зможуть укріпити позиції вітчизняної кредитної системи та її інфраструктуру. Реалізація зазначених заходів дозволить створити сучасні та ефективні інфраструктурні передумови сталого розвитку кредитної системи, яка буде сприяти швидкому економічному зростанню та цифровізації національної економіки.

Список використаних джерел

1. Богуславський О. В. Основні підходи до вивчення елементів кредитної інфраструктури у сучасній економіці та особливості їх застосування / О. В. Богуславський // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2016. – Вип. 1. – С. 69–76.
2. Бойчик І. М. Кредитна інфраструктура: сутність та характеристика / І. М. Бойчик // Сталий розвиток економіки. 2013. № 3. С. 34–41.
3. Ватаманюк З. Небанківські фінансові інститути в економічній системі України / З. Ватаманюк, О. Дорош // Фінанси України. – 2003. – № 3. – С. 119–127.
4. Дзюблюк О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи : монографія / О. В. Дзюблюк, Р. В. Михайлюк. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – 316 с.
5. Іваницька О. О. Концептуальний підхід щодо регулювання розвитку фінансово-кредитної інфраструктури в Україні / О. О. Іваницька // Державне управління: теорія та практика. – 2006. – № 1. – С. 51–60.
6. Іванова Н. В. Кредитна інфраструктура та її місце в регіональному економічному просторі / Н. В. Іванова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2017. – С. 11–14.
7. Мацелюх Ю. В. Інституційний аналіз функціонування та розвитку кредитного ринку / Ю. В. Мацелюх // Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 10 листопада 2018 р.): у 8 ч. – Полтава : ЦФЕНД, 2018. – Ч. 4. – 63 с.

8. Мельников І. М. Інституційне забезпечення трансформації державного регулювання фінансового ринку України / І. М. Мельников // Економіка та держава. – 2017. – № 9. – С. 96–101.
9. Молохова Я. К. Фінансові посередники як індикатори соціально-економічного розвитку країни / Я. К. Молохова // Економічні науки. Серія: Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(2). – С. 431–437.
10. Науменкова С. В. Розвиток фінансового сектору України в умовах формування нової фінансової архітектури : монографія / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – Київ : Університет банківської справи НБУ, Центр наукових досліджень НБУ, 2009. – 384 с.
11. Олексієнко М. Н. Кредит і кредитні правовідносини: економічна природа і практика законодавчого регулювання / М. Н. Олексієнко, В. С. Ольшанський, Е. В. Першиков. – Київ : Либідь, 2014. – 220 с.
12. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія / В. М. Опарін. – Київ : КНЕУ, 2005. – 240 с.
13. Поліщук Є. А. Діяльність небанківських кредитних установ в інституційній структурі ринку : монографія / Є. А. Поліщук. – Київ : КНЕУ, 2014. – 141 с.
14. Рачинська Г. В. Система інфраструктурного забезпечення підприємств малого і середнього бізнесу / Г. В. Рачинська, Л. С. Лісовська // Національний університет «Львівська політехніка». – 2012. – № 3. – С. 211–216.
15. Садчикова І. В. Сутність, особливості та функції інфраструктури кредитного ринку / І. В. Садчикова, В. С. Садчиков // Розвиток ринку фінансових послуг в умовах становлення цифрової економіки : колективна монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. М. В. Дубини. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. – С. 77-125.
16. Садчикова І. Концептуальні положення обґрунтування сутності категорії «інфраструктура» / І. Садчикова // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2020. – № 4(24). – С. 155-169.
17. Стеценко Б. С. Інституційна фінансова інфраструктура: глобальні імперативи та українські реалії : монографія / Б. С. Стеценко. – Київ : КНЕУ, 2019. – 247 с.
18. Фінансова інфраструктура України: стан, проблеми та перспективи розвитку: монографія / за заг. ред. В. Д. Опаріна, В. М. Федосова. – Київ : КНЕУ, 2016. – 695 с.
19. Чуницька І. І. Інфраструктурний потенціал кредитного ринку: наукові підходи до визначення та напрямів практичної реалізації / І. І. Чуницька // Малий і середній бізнес. – 2014. – № 3-4 (58-59). – С. 169–174.

References

1. Bohuslavskiy, O.V. (2016). Osnovni pidkhody do vyvchennia elementiv kredytnoi infrastruktury u suchasni ekonomitsi ta osoblyvosti yikh zastosuvannia [Basic approaches to the study of elements of credit infrastructure in the modern economy and features of their application]. *Teoretychni ta prykladni pytannia ekonomiky – Theoretical and Applied Problems of Economics*, 1, 69–76.
2. Boichyk, I.M. (2013). Kredytna infrastruktura: sutnist ta kharakterystyka [Credit infrastructure: essence and characteristics]. *Stalyi rozvytok ekonomiky – Sustainable development of the economy*, (3), 34–41.
3. Vatamaniuk, Z., Dorosh, O. (2003). Nebankivski finansovi instytuty v ekonomichnii systemi Ukrainy [Non-bank financial institutions in the economic system of Ukraine]. *Finansy Ukrainy – Finance of Ukraine*, (3), 119–127.
4. Dziubliuk, O.V., Mykhailiuk, R.V. (2013). *Finansova stiiikist bankiv yak osnova efektyvnoho funktsionuvannia kredytnoi systemy [Financial stability of banks as a basis for the effective functioning of the credit system]*. TNEU.

5. Ivanytska, O.O. (2006). Kontseptualnyi pidkhid shchodo rehuliuвання rozvytku finansovo-kredytnoi infrastruktury v Ukraini [Conceptual approach to regulating the development of financial and credit infrastructure in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka – State administration: theory and practice*, (1), 51–60.

6. Ivanova, N.V. (2017). Kredytna infrastruktura ta yii mistse v rehionalnomu ekonomichnomu prostori [Credit infrastructure and its place in the regional economic space]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University*, 11–14.

7. Matseliukh, Yu.V. (2018). Instytutsiinyi analiz funktsionuvannya ta rozvytku kredytnoho rynku [Institutional analysis of the functioning and development of the credit market]. *Aktualni pytannia ekonomiky, obliku, finansiv ta prava : zbi-rnyk tez dopovidei mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Current issues of economics, accounting, finance and law: collection of abstracts of the international scientific and practical conference* (Vol. 4). TsFEND.

8. Melnykov, I.M. (2017). Instytutsiine zabezpechennia transformatsii derzhavnoho rehuliuвання finansovoho rynku Ukrainy [Institutional support for the transformation of state regulation of the financial market of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, (9), 96–101.

9. Molokhova, Ya.K. (2012). Finansovi poserednyky yak indykatory sotsialno-ekonomichnoho rozvytku krainy [Financial intermediaries as indicators of the country's socio-economic development]. *Ekonomichni nauky. Serii: Oblik i finansy – Economic Sciences. Series: Accounting and Finance*, 9(2), 431–437.

10. Naumenkova, S.V., Mishchenko, S.V. (2009). *Rozvytok finansovoho sektoru Ukrainy v umovakh formuvannya novoi finansovoi arkhitektury [Development of the financial sector of Ukraine in the conditions of the formation of a new financial architecture]*. Universytet bankivskoi spravy NBU, Tsentr naukovykh doslidzhen NBU.

11. Oleksienko, M.N., Olshanskyi, V.S., Pershykov, E.V. (2014). *Kredyt i kredytni pravovidnosyny: ekonomichna pryroda i praktyka zakonodavchoho rehuliuвання [Credit and credit legal relations: economic nature and practice of legislative regulation]*. Lybid.

12. Oparin, V.M. (2005). *Finansova systema Ukrainy (teoretyko-metodolohichni aspekty) [Financial system of Ukraine (theoretical and methodological aspects)]*. KNEU.

13. Polishchuk, Ye.A. (2014). *Diialnist nebankivskykh kredytnykh ustanov v instytutsiinii strukturi rynku [Activities of non-bank credit institutions in the institutional structure of the market]*. KNEU.

14. Rachynska, H.V., Lisovska, L.S. (2012). Systema infrastruktturnoho zabezpechennia pidpriemstv maloho i serednoho biznesu [System of infrastructure support for small and medium-sized businesses]. *Natsionalnyi universytet “Lvivska politekhnikha” – National University “Lviv Polytechnic”*, (3), 211–216.

15. Sadchykova, I.V., Sadchykov, V.S. (2022). *Sutnist, osoblyvosti ta funktsii infrastruktury kredytnoho rynku [The essence, features and functions of the credit market infrastructure]*. In M.V. Dubyna (Ed.), *Rozvytok rynku finansovykh posluh v umovakh stanovlennia tsyfrovoi ekonomiky – Development of the financial services market in the context of the emergence of a digital economy* (pp. 77-125). NU «Chernihivska politekhnikha».

16. Sadchykova, I. (2020). Kontseptualni polozhennia obgruntuvannya sutnosti katehorii “infrastruktura” [Conceptual provisions of substantiation of the essence of the category “infrastructure”]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economy and management*, (4(24)), 155-169.

17. Stetsenko, B.S. (2019). *Instytutsiina finansova infrastruktura: hlobalni imperatyvy ta ukraïnski realii [Institutional financial infrastructure: global imperatives and Ukrainian realities]*. KNEU.

18. Oparina, V.D., Fedosov, V.M. (2016). *Finansova infrastruktura Ukrainy: stan, problemy ta perspektyvy rozvytku* [Financial infrastructure of Ukraine: state, problems and development prospects]. KNEU.

19. Chynytska, I.I. (2014). *Infrastrukturnyi potentsial kredytnoho rynku: naukovi pidkhody do vyznachennia ta napriamiv praktychnoi realizatsii* [Infrastructure potential of the credit market: scientific approaches to definition and directions of practical implementation]. *Malyi i serednii biznes – Small and medium business*, (3-4(58-59)), 169–174.

Отримано 18.11.2024

UDC 336.77(477)

Iryna Sadchykova

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: aspirant_chstu@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0001-5144-1306>

ResearcherID: [F-4936-2014](https://orcid.org/0000-0001-5144-1306). **Scopus Author ID:** [57210807736](https://orcid.org/0000-0001-5144-1306)

Myroslav Ievsiienko

PhD Student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine).

E-mail: mirius@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0003-8782-0414>

INFRASTRUCTURE REQUIREMENTS FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE CREDIT SYSTEM OF UKRAINE

The article highlights the interpretation of the concept of "infrastructure of the credit system" by domestic scientists and presents the author's definition of the presented term. The components of the infrastructure of the credit system are defined, namely: the banking system, which is represented by the central element, which includes the central bank (NBU) and commercial banks; non-bank financial and credit institutions; digital payment systems; information systems; regulatory framework of credit provision; credit market infrastructure institutes. The main functions of the infrastructural development of the credit system are presented, namely: credit risk management, ensuring the stability of the credit system, protecting the rights of consumers of credit services. Key aspects of infrastructure prerequisites are graphically presented. Elements of key aspects of infrastructure prerequisites are detailed, such as: legal and regulatory infrastructure; information infrastructure; technological infrastructure; institutional infrastructure. Peculiarities of the formation of FinTech innovations of the infrastructural component of the credit system, which include: democratization of credit operations; increasing the efficiency of process automation and the use of new digital technologies; sustainability of infrastructural FinTech innovations for the digitalization of financial and credit technologies and credit transactions; integration into the global world credit economic system. The positive impact of infrastructural factors on the sustainable development of the credit system is considered, namely: reduction of lending risks; increasing the attractiveness of the investment climate in the state; simplifying access to financial and credit services. The author's definition of the category "infrastructural factors influencing the sustainable development of the credit system of Ukraine" is given. The scheme of infrastructural factors influencing the sustainable development of the credit system of Ukraine is graphically depicted, which include the following components: stability of economic conditions; tax and regulatory policy; support for the development of small and medium-sized businesses; adequate political support and political stability.

Key words: credit; credit system; infrastructure; banking supervision; financial and credit relations; innovations; technologies; sustainable development; credit market.

Fig.: 2. Table: 1. References: 19.